

RJEČNIK EPOHE

File: Sradi ALK / www.sradal.com

CRVENI TEPIH

Tepih crvene boje po kakvom je nekada u ovim krajevima hodao jedino Tito. Danas je to (i dalje) tepih crvene boje na kojemu se želi vidjeti svaka šušta. To ne znači da Tito nije bio šušta, nego da današnje šušte ne smeta što je crveni tepih nekada bio rezerviran samo za crvenog monarha.

Crveni tepih je zapravo krpa crvene boje koja šušta signalizira da su u blizini kamere, te da će se biti snimljeni i moći se vidjeti u posebnim televizijskim emisijama. To su emisije za ljude s posebnim potrebama

Crvena je ljubav, a tepih može biti mjesto gdje se ta ljubav realizira, tako da, čisto psihosocijalno gledano, nije čudno da je crveni tepih neodoljiv za ljude koji u sebi nemaju dovoljno ljubavi.

Crveni tepih označava nešto prestižno, nešto drukčije od drugoga, nešto izdvojeno što se treba doći vidjeti, nešto posebno, nešto poput rijetkog umjetničkog gostovanja, izložbe svjetske avangarde, razgovora mudrih ljudi.... Otuda lakoća u odluci odlaska na to i takvo mjesto.

SLIKA

Propast lingvističke paradigme natjerala je političare da svoja lica predlože kao nove simbole raspoznavanja dobra i zla: zli su uvijek oni drugi.

Nažalost ispalo je da su uvijek baš oni na vlasti.

„PLJUNITE MI U LICE“

Vrlo zahtjevna sintagma, teško objašnjiva značenja. Upotrebljava se u krajnjoj mudi, kad sve ostale riječi budu potrošene i nedovoljne. Ne treba je doslovce shvatiti (kao ni ostale riječi političara). U praksi ju je uveo jedan građanačelnik koji je obćavao šakom i kapom, dijelio i uzimao, poklanjao i primao.

Interpretima ovog poziva ostalo je nejasno je li riječ o pozivu na pojedinačno

ili kolektivno pljuvanje, te mora li se obračljati isključivo u uredovno vrijeme ili se za to može koristiti bilo koje pa i slobodno vrijeme dotičnog.

PROSTITUCIJA

Silno uznapredovala riječ. Seli se u razna područja, institucije, uzima različite oblike. Treba razlikovati političku prostituciju (koja je legalizirana), prostituiranje vjere (što je moralno neprihvatljivo ali ekonomski zanimljivo), te prostituiranje znanosti----> (vidi magisterij).

Uz ove visokopozicionirane oblike prostitucije idu (često uz bok) i tjelesno prostituiranje u svim svojim oblicima (od šeratomskeog za gospođu i drugove, do svaćičevskog za reproduciranje boleština)

NISTA

Riječ koja označava sve što nam je ostalo nakon što nam ništa nisu uzeli.

LOKALNA

U kokokvijalnom novo-hrvatskom govoru lokalna - označava sredstvo za pranje novaca. Uobičajeno je slušajući razgovore hrvatskih lokalnih političara čuti pitanje: Imaš li svoju lokalnu?

DOMOVINA

Holding grupe od dvjestotinjak članova kojima su na usluzi vojska i policija, tajne službe i ostale institucije pravne države

Riječ koja je toliko velika da kao paravan prekriva čitav jedan rječnik ružnih riječi.

Riječ domovina je ono što ostane puku kad mu se oduzme posao, dostojanstvo, plaća, jednakost, pravo na istinito informiranje.

Riječ domovina je najljepša riječ koja se dogodila vlasnicima privatiziranih tvrtki (posebno onih koji su tvrtke prodali i otišli u inozemstvo)

Riječ domovina toliko je bila draga nekim generalima da su je pokušali kupiti i odnijeti u inozemstvo...

24

studeni 2007.

epoha

SLOBODA

Jedna vrlo zastarjela riječ koja se u novo-hrvatskom jeziku uopće ne koristi. Kino Sloboda je ukinuto; tuzlaci više ne dolaze ovamo igrati nogomet; Branko Mišković ima neko čudno ime i prezime, pa nije pogodan za citiranje...

Sloboda - u posljednje vrijeme uopće se ne može niti čuti a još manje vidjeti.

SPONZOR INSTITUTA ZNANOSTI

Hrvatska tvrtka koja samoinicijativno, na zahtjev predsjednika države, ulaže novac u znanstvena istraživanja, ne tražeći ništa zauzvrat, osim rezultata koji bi oplodili njen kapital.

KAVA ZA 50.000 EURA

Cijena ulaza u poslovnu nomenklaturu vlasnika privatiziranih tvrtki. Vrlo slikovita grupa riječi koja jasno daje do znanja da je upad vrlo skup, a da je onda i dobit zasigurno basnoslovna

Interesantno je da u ovoj sintagmi 50.000 eura znači doista 50.000 eura, ali kava ima tranzicijski dodatak, tako da u osnovi više označava ulaz, prolaz, upad, prihvaćanje, nego što označava kavu.

Istina, kod ulaza, uz prolaz, pri upadu ili kod prihvaćanja, vjerojatno se, ritualno i popije ta kava.

Za ima isto značenje: dakle ulaz ZA 50.000 eura.

PAUK

Riječ kojom nesposobne gradske vlasti izbezumljenim tražilačima za parking mjestom u Zagrebu izvlače iz džepa nepostojeći novac. U svakoj riječi **pauk** nekada je bila ugrađena i konotacija značenja policajac, no nedavno se od takve konotacije odustalo. Ne zbog gramatike, nego zato što je pronađena još efikasnija procedura, odnosno još zastrašujuća konotacija: Grad je ušao u ovog kuka i tako je Zagreb postao srednjoeuropska kašćajnska metropola.

Riječ **pauk** ima dva osnovna značenja. Prema prvom značenju riječ je o sredstvu koje pomaže uvođenju reda u gradski promet uklanjanjem s ulice vozila koja onemogućuju odvijanje prometa u gradu. No to je značenje zastarjelo i

pripada takezvanoj objektivističkoj koncepciji jezika. Danas je na djelu tranzicijska pretvorba značenja riječi **pauk** iz sredstvo uvođenja reda u sredstvo safari igrice lova na gradsku motorizirana divljač bednu mjesta u hladu.

Osnovna teza gradskih gramatičara kod uvođenja ovakvog značenja riječi **pauk** bila je u stavu da se svaka škola mora platiti. Kako je najbolja škola ona koja se uči na svojim leđima, najbolje je sve odreda po nekoliko puta naučiti da u gradu Zagrebu nema mjesta za parkiranje, da gradski prijevoz nije odgovarajuće razvijen potrebama poslovanja i življenja u njemu; da je život lutrija u kojoj se samo možemo nadati da naš automobil neće biti izvučen.

Pozivati se na red, a baviti se lovom po gradu, privilegija je onih kojima je lov oduvijek bio u duši, onoj istoj u kojoj red još nije zaživio. Pauk je riječ koja neandertalcima omogućuje glumljenje reda i istovremeno plemensku igru lova.

Mi smo lovina, bukalno i metaforički.

SAPUNICA

Riječ sapunica skraćeni je oblik izraza „oprati novce kroz produkciju trivijalnog programa malih produkcijskih zahtjeva i visokog budžeta“. Kako je ovaško dugu oznaku teško koristiti u svakodnevnim razgovorima, tranzicijski je hrvatski jezik ponudio ovaj kraći popularan i već udomaćen termin.

Sapunica je obično projekt bivših producenata, glumaca-članova Vijeća, sinova i kćeri i ponešto jeftine glumačke radne snage.

Prati novce sapunicom moguće je upravo zbog efekta mjehurića kojeg sapunica izaziva: stvara se predožoba da je u projekt uloženo nešto veliko, i zapravo je riječ o nabacanim mjehurićima zraka; i prije nego nešto postavi pitanje – novac je opran.

RADIKAL

Riječ potrošena u susjednoj nam leksici. ☹